

Open Access hozzáférés fogalma, típusai és vizsgálata a felsőfokú intézményeknél

Sasvári Péter¹

Link: <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.19218.38086>

Absztrakt

Az Open Access (OA) közlemények egyik leggyakrabban emlegetett és legismertebb előnye az, hogy a felhasználók részére ingyenes. A felhasználók számára ingyenes hozzáférés költsége nem tűnik el, hanem valaki másnak kell állnia azt; jellemzően a tanulmány eredeti szerzőinek, azok intézményeinek, vagy/és finanszírozóinak. Web of Science (WoS) adatbázisa szerint a magyar vonatkozású publikációk esetén a közlemények 57%-a OA volt 2017 és 2021* között. Gold OA díjköteles közlemények aránya 24%, a Gold-Hybrid OA esetén 14% és a Green published 26%-kal bír hazai viszonylatban. A vizsgálatba bevont 14 intézmény, egyetem adatai nagy mértékben szórnak OA kategóriák tekintetében. A WoS adatok alapján a legnépszerűbb kiadó az Elsevier, a Springer Nature és az Mdpi volt. A legtöbb közlemény Molekuláris Biológia, Kémia és Multidiszciplináris tudományok területen született Magyarországon.

Bevezetés

Az "Open Access" a szakcikkhez történő ingyenes, nyílt hozzáférést jelenti Interneten keresztül:

„Szabad hozzáférésen azt értjük, hogy mindenki számára ingyenesen olvashatók, letölthetők, lemásolhatók, kinyomtathatók, terjeszthetők [...] a cikkek, bennük keresés végezhető, a cikkek teljes szövegéhez csatolások fűzhetők, keresőmotorral indexelhetők, adat formájában valamely szoftverrel kezelhetők, vagy egyéb törvényes célra felhasználhatók pénzügyi, jogi vagy műszaki korlátozás nélkül [...] a szerzői jogvédelem szerepe ezen a területen abban nyilvánuljon meg, hogy a szerzők ellenőrizhessék műveik integritását, továbbá jogosultak legyenek arra, hogy megfelelően elismerjék munkájukat, és hivatkozzanak rájuk.” - Budapesti Manifestum - Budapest Open Access Initiative = BOAI, 2002

A nyílt hozzáférés ingyenes hozzáférést biztosít a felhasználók számára. Ha bárki hozzáfér a cikkekhez előfizetési kötelezettség nélkül, akkor nagyobb valószínűséggel idézi, tehát nagyobb hatása (idézettsége) lesz a szerzőknek, ezáltal láthatóbbá válnak a személyes és intézeti kutatási eredmények. Az elektronikus publikálás és a szerzői változat közzétételével hamarabb elérhetők az anyagok, tehát felgyorsul az információcsere.

Fontos megjegyezni, hogy a nyílt hozzáférést nem a hagyományos publikálási mód helyett és a kiadók rovására javasolják, hanem ezek kiegészítéseként. Az ingyenesség azonban csupán a cikkek elérésére igaz, előállításukra nem - bár a nyílt elérés költségei mindenképpen kisebbek a nyomtatott kiadványok előfizetésénél, részben a nyomtatott verzió hiánya miatt. A költségek átirányításáról van szó: hagyományos előfizetési sémában a fizetőképes intézmények kapnak hozzáférést, ha viszont a pénzt a cikkek szabad elérésére fordítják, ugyanannyi pénzből bárki olvashatja a dolgozatokat. Új megtérülési modellek és finanszírozási mechanizmusok kialakítására van szükség, ahol a finanszírozás nem a kimeneti (előfizetés), hanem a bemeneti

¹ Egyetemi docens, Nemzeti Közszolgálati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar, Közszerkezési és Infotechnológiai Tanszék, 1083 Budapest, Ludovika tér 2. E-mail: Sasvari.Peter@uni-nke.hu

(dokumentum-előállítás) oldalon történik.

Az Open Access (OA) koncepciója megalkotásakor elsősorban a folyóiratokra, tehát a cikkek dokumentumtípusára vonatkozott.

1. Az Open Access folyóiratok típusai

Az OA folyóiratok abban különböznek az előfizetési periodikáktól, hogy olvasóik számára ingyenesen biztosítják a publikációk elérését. A szakirodalom háromféle folyóirat-modellt különböztet meg: a platinum/gyémánt, a gold/arany és a hibrid.

1. **Platinum** vagy gyémánt OA folyóiratok esetében a folyóirat és a benne megjelent cikkek a szerző és felhasználó számára egyaránt ingyenesek.
2. A **Gold OA** folyóiratokban történő publikálás díjköteles, ilyenkor a szerző (vagy az intézménye) cikkeldíjat fizet a folyóiratnak (ezáltal a kiadónak) a közlemény megjelentetésért. A cikkeldíjat angolul Article Processing Charge-nak (APC) nevezik. Magyarul többféle fordítása létezik: közzétételi díj, közlési díj, kiadási költség, publikálási költség. Mivel ez egy magasabb összeget szokott jelenteni, ezért a szerzőknek érthető módon az esetek nagy részében nem áll rendelkezésükre annyi saját forrás, hogy önállóan fizessék ki ezeket a díjakat. Éppen ezért az egyetemek és kutatóintézetek egyre több helyen (a folyóiratok előfizetési díjaihoz hasonlóan) a saját költségvetésükbe igyekeznek beépíteni az OA költségeket.
3. OA, vagyis nyílt hozzáférésű cikkeket **Hibrid** folyóiratokban is meg lehet jelentetni. Ezek a folyóiratok hagyományosan előfizetési üzleti modellen alapulnak, de a szerzők kifizethetik a cikk OA megjelentetéséhez szükséges APC díjat. (Görögh et al., 2013)

A Web of Science (WoS) egy bibliográfiai adatbázis, melyet az ISI (Institute for Scientific Information) hozott létre. Sajátossága, hogy van citációs indexe, mely a cikkek bibliográfiai adatain kívül a szerzői hivatkozásokat is feltárja.

A WoS adatbázis három főbb területe:

- humántudományok és művészet (Arts & Humanities Citation Index),
- természet- és műszaki tudományok (Science Citation Index Expanded),
- valamint társadalomtudományok (Social Sciences Citation Index).

A fentiekén túl 2019-től az adatbázis kiegészült több csomaggal (pl. Book Citation Index, Conference Proceedings Citation Index, Data Citation Index), továbbá kibővítve tartalmazza a regionális kiadványokat, szabványokat, szakterületi hivatkozási adatbázisokat is. Összesen 33 millió kiadvány 1,3 milliárd hivatkozását dolgozza fel.

A WoS alábbi kategóriákat definiálja OA-el kapcsolatban:

- **Gold (Arany) OA:** A Research Unpaywall Database szerint Creative Commons (CC) licenccel rendelkezik (szabadon másolható terjeszthető, származékos művek (feldolgozások) hozhatóak létre belőle).
- **Gold Hybrid (Arany hibrid) OA:** Kutatásunk azonosította, hogy rendelkezik Creative Commons (CC) engedéllyel, de nem szerepelnek az Gold-ként felsorolt folyóiratokban.
- **Green Published (Zöld megjelent):** Az intézményekben vagy tárgyalapú adattárban, repozitóriumban tárolt cikkek végleges közzétett verziói. A repozitórium egyetemeken és kutatói intézményekben működő dokumentumszerver, amely tudományos anyagok archiválására és világszerte díjmentes hozzáférhetővé tételére szolgál
- **Green Accepted (Zöld elfogadva):** Elfogadott kéziratok, amelyeket lektoráltak és véglegesek, de előfordulhat, hogy nem a kiadó szerkesztésén mentek keresztül.
- **Green Submitted (Zöld beküldve):** Az eredeti kéziratokat közzétételre küldték be, de nem vettek részt szakértői értékelési folyamaton.

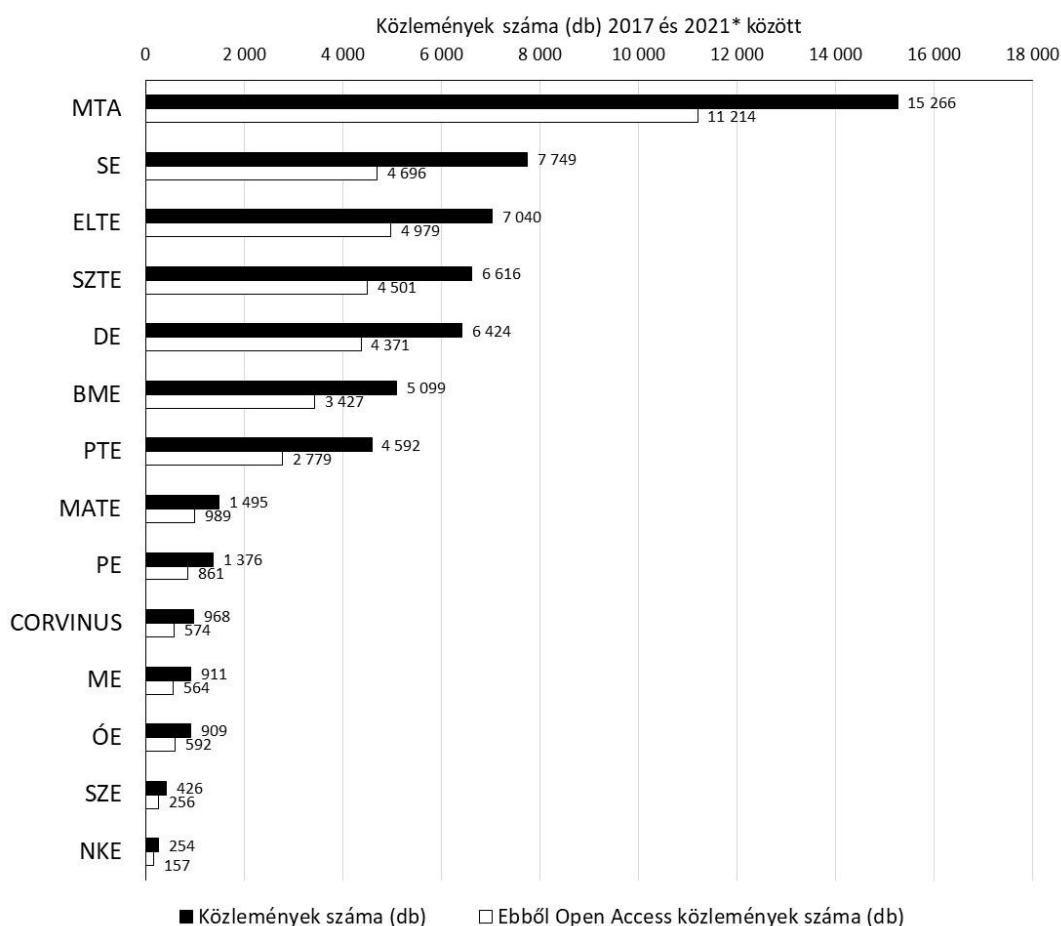
2. Vizsgálat leírása

A vizsgálatba 13 magyar egyetemet² és a Magyar Tudományos Akadémiát (MTA) vontam be. A vizsgált időszak 2017 és 2021* között volt. Az adatokat WoS adatbázisából vettem. Arra voltam kíváncsi, hogy az adott időszakban:

1. Hány közleményt adott ki a vizsgált intézmény?
2. A megjelent közlemények hány százaléka volt OA folyóiratcikk?
3. A kiadott OA cikkek mely kategóriába tartoznak?
4. Végül mely kiadók voltak a legnépszerűbbek az adott intézménynél, Magyarországon?

3. Eredmények

Magyarországon 2017 és 2021* között 59 ezer közlemény jelent meg a WoS adatbázis szerint. Ebből 33,8 ezer OA formában.

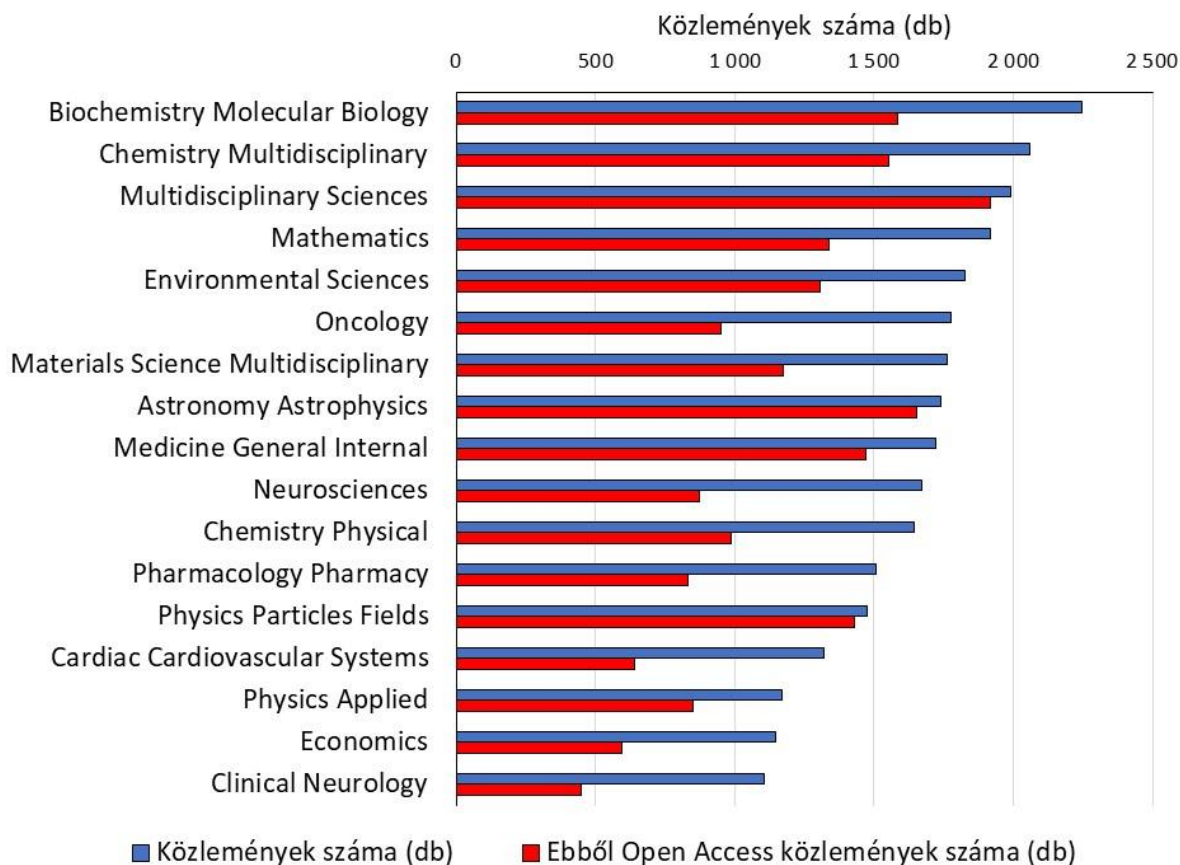
1. ábra: Egyes intézmények közleményeinek a száma 2017 és 2021* között

Forrás: Web of Science

Közlemények intézményi megoszlásáról elmondható, hogy a STEM és orvostudományokkal foglalkozó egyetemekenél nagyságrendekkel több közleményt találunk, mint a művészet-,

² Egyetemek és rövidítések: BME=Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem; CORVINUS=Budapesti Corvinus Egyetem; DE=Debreceni Egyetem; ELTE=Eötvös Loránd Tudományegyetem; MATE=Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem; ME=Miskolci Egyetem; NKE=Nemzeti Közzolgálati Egyetem; ÓE=Óbudai Egyetem; PE=Pannon Egyetem; PTE=Pécsi Tudományegyetem; SE=Semmelweis Egyetem; SZE=Széchenyi István Egyetem; SZTE=Szegedi Tudományegyetem.

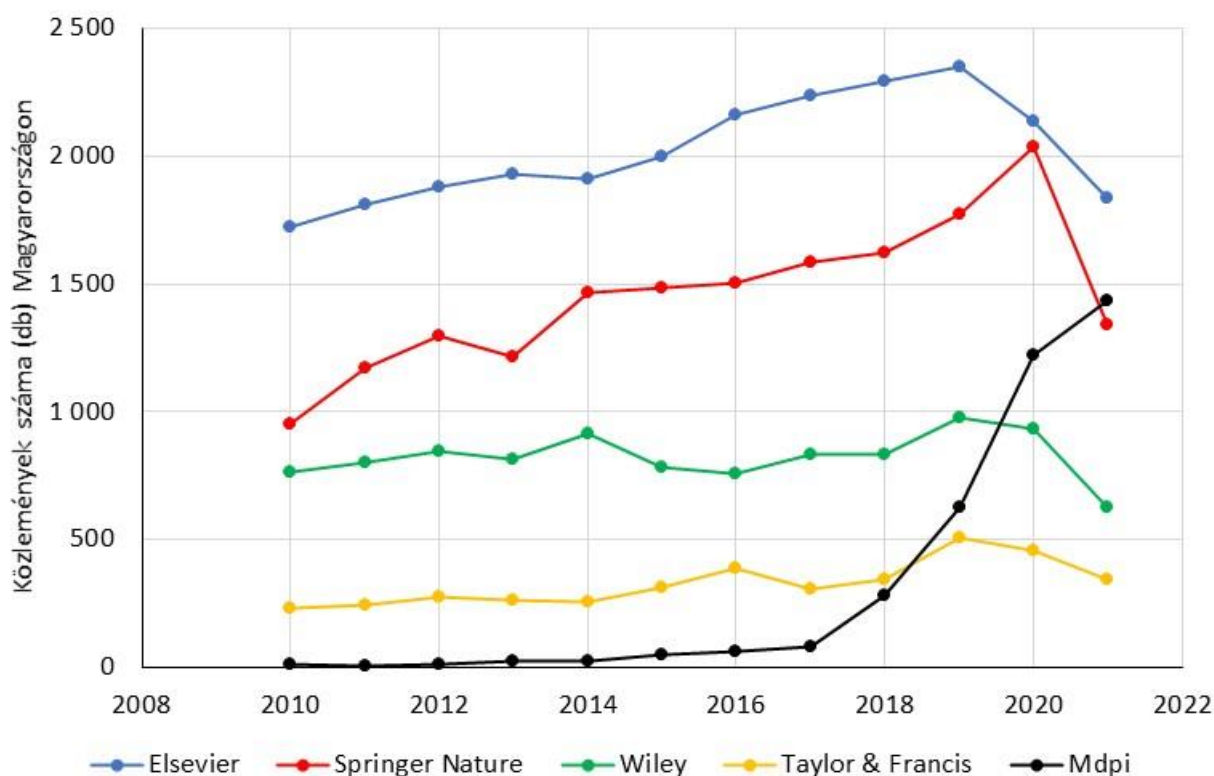
bölcész- és társadalomtudományokkal foglalkozóknál. STEM-nek nevezzük azon tudományterületeket, melyekhez tudományos, technológiai, mérnöktudományi vagy matematikai (science, technology, engineering, mathematics) területtel foglalkozik (**2. ábra**, illetve **3. táblázat** a mellékletben).

2. ábra: Magyar vonatkozású publikációk tudományterületi megoszlása, 17 legnépszerűbb tudományterület (összesen 200 tudományterületből kiválasztva) esetén 2017 és 2021* között

Forrás: Web of Science

Ezek után nem meglepő (**1. ábra**), hogy a legtöbb közleménnyel az MTA (15,3 ezer), az SE (7,7 ezer) és az ELTE (7 ezer) kutatói bírnak. Itt találjuk a legtöbb STEM és orvostudománnyal foglalkozót és létszámokat tekintve is ezek a legnagyobb szervezetek.

3. ábra: Legnépszerűbb kiadók Magyarországon 2010 és 2021* között

Forrás: Web of Science

Magyar szerzők által használt öt legnépszerűbb kiadó a következők voltak (3. ábra):

1. **Elsevier** (Az Elsevier a világ egyik legnagyobb tudományos kiadóvállalata, melyet 1880-ban, Hollandiában alapítottak. A cég mintegy 2500 folyóiratában évente kb. 420 000 szakmai közleményt adnak ki, amelyek témái lefedik a tudomány és technika legtöbb területét, ezen belül is elsősorban a természettudományokat, a mérnöki tudományokat és az orvostudományt.),
2. **Springer Nature** (A Springer Nature egy német-brit tudományos kiadói cég, 2015-ben az alábbi szervezetek egyesülésével létrehozott tudományos kiadóvállalat: Springer Science + Business Media, Holtzbrinck Publishing Group, Nature Publishing Group, Palgrave Macmillan és Macmillan Education),
3. **Wiley** (John Wiley & Sons, Inc., közismert nevén Wiley, egy amerikai multinacionális kiadóvállalat, 1807-ben alakult tudományos kiadó.),
4. **Taylor & Francis** (A Taylor & Francis Group egy nemzetközi, Angliából származó cég, amely könyveket és tudományos folyóiratokat publikál.),
5. és **Mdpi** (Az Mdpi (Multidisciplinary Digital Publishing Institute) egy Gold OA hozzáférésű tudományos folyóiratok kiadója).

A népszerű kiadó közül kiemelkedik

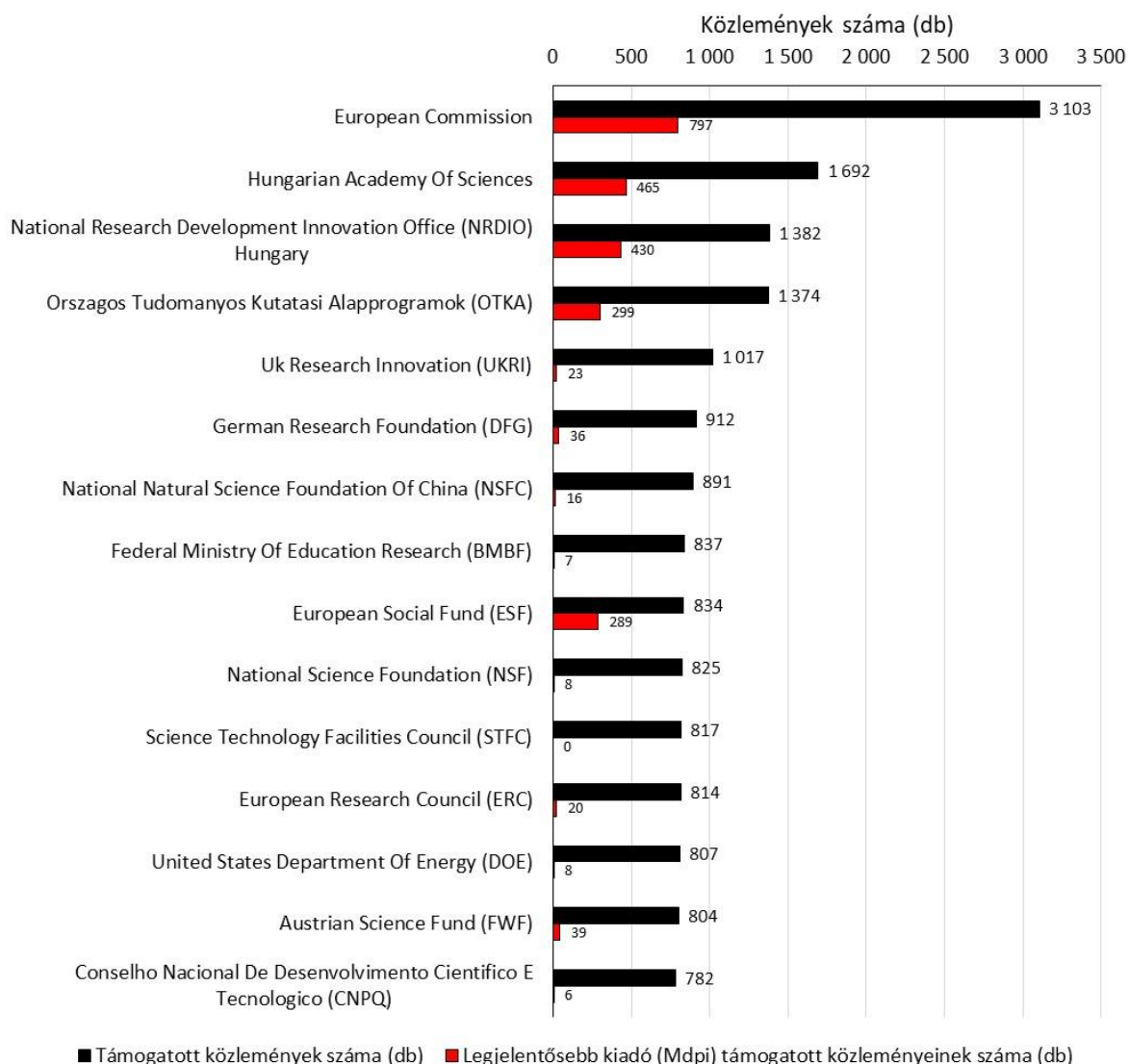
- az Elsevier, amely minden évben az első helyen végzett,
- az Mdpi, amely a legdinamikusabb növekedést produkálta.

Vizsgált intézmények legnépszerűbb kiadóit a mellékletben található 2. táblázat mutatja.

Magyarországon megjelent közlemények 57%-a OA. A **Gold OA** közzététel az „arany drága út” (Holl et al., 2016), mivel ki kell fizetni a szerzőknek a közzéadási díjat (Article Processing Charge, APC).

A kutatási projektpénzek önmagukban nem elegendők az APC-k fedezésére, ezért mind a

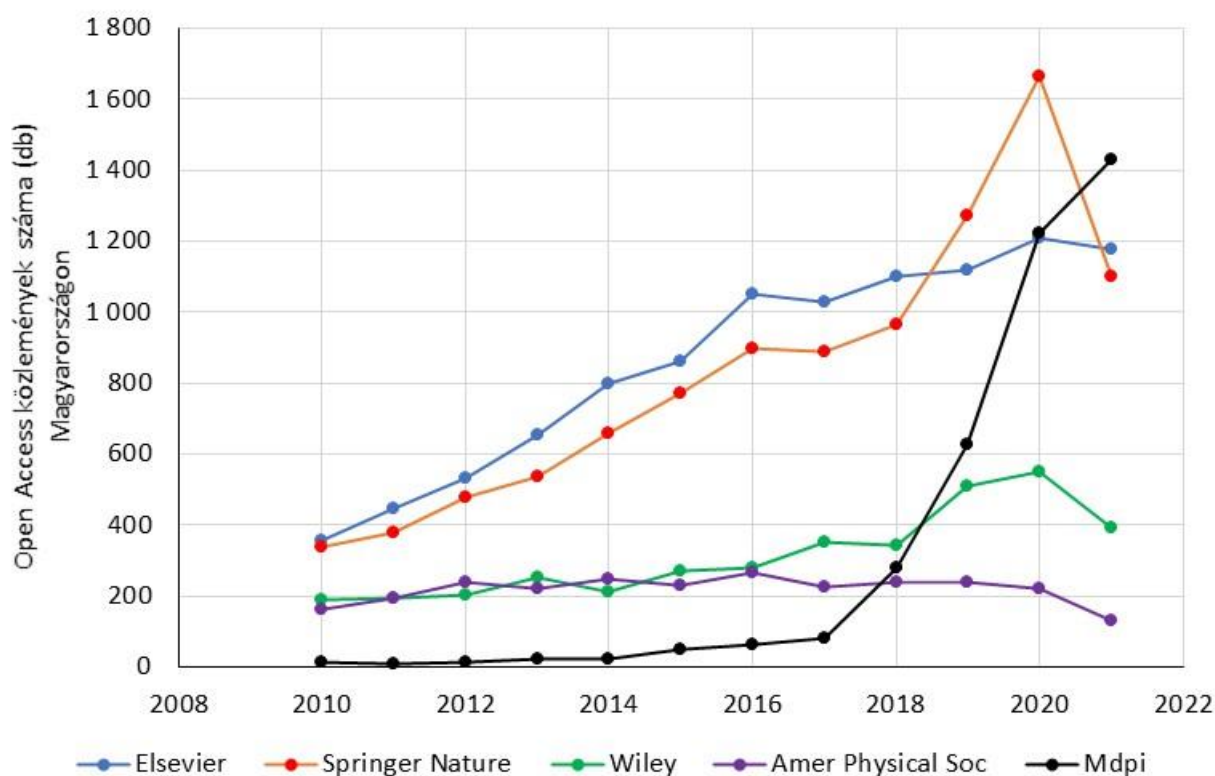
kutatási alapok, mind a kutatóintézetek, egyetemek körében megjelentek a **Gold OA** támogatására szolgáló források. Rendszerint csak a teljesen nyílt hozzáférésű folyóiratok APC-ít fedezik, de előfordul az is, hogy a **Gold Hybrid** folyóiratok esetében a támogatást alacsonyabb összeghatárig biztosítják, mint a tiszta (Gold) OA folyóiratoknál. A Hybrid OA folyóirat, olyan újság, melyben a cikkeknek csak egy része érhető el nyíltan, a többi csak előfizetés révén. Az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program (EISZ) több nagyobb kiadóval kötött „Read and Publish” szerződést az utóbbi években. Ezek alapján a konzorcium tagjainál affiliált szerzőknek lehetőségük volt ezen kiadók egyes folyóirataiban közzétételi díj (APC) fizetése nélkül publikálni, emellett adott periodikacsomagok térítés nélkül hozzáférhetővé váltak az intézmények számára.

4. ábra: Magyar vonatkozású és Gold Open Access közleményeket támogató szervezetek adatai 2017 és 2021* között

Forrás: Web of Science

A **Gold OA** közzététel APC költségeit a szerzők pályázati forrásból finanszírozzák. Legjelentősebb támogató European Commission (Európai Bizottság), amely több mint 3 ezer közleményt támogatott a vizsgált időszakban (4. ábra)

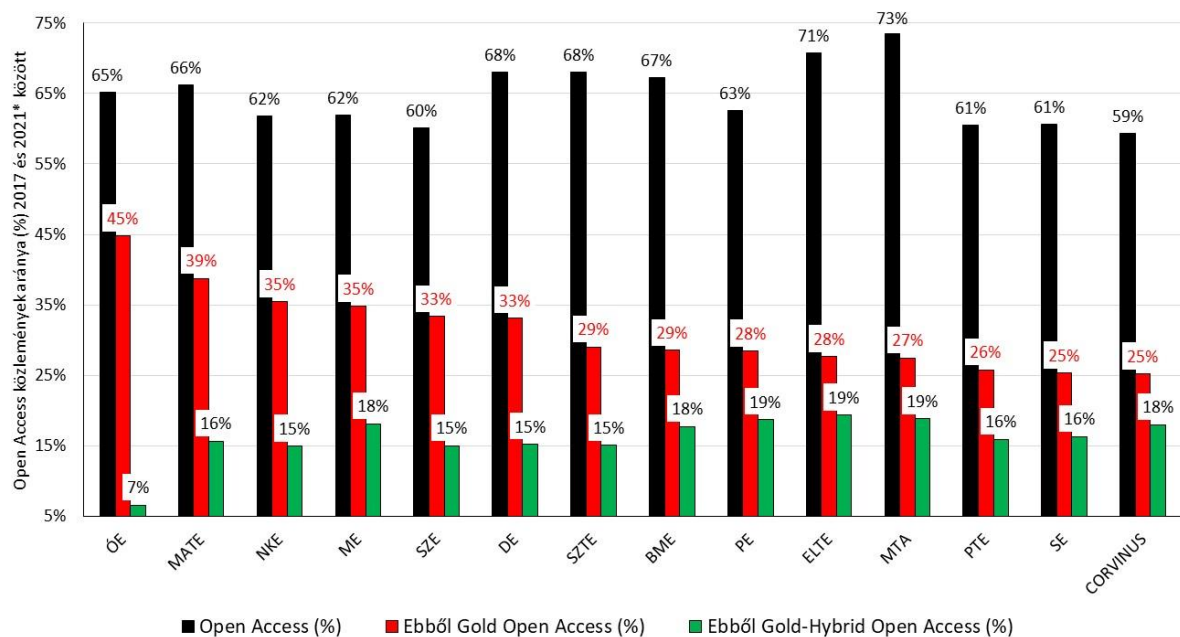
5. ábra: Open Access közleményeket forgalmazó legnépszerűbb kiadók Magyarországon 2010 és 2021* között

Forrás: Web of Science

A legtöbb OA közleményeket megjelentető kiadók a következők voltak (5. ábra):

1. **Elsevier**,
2. **Springer Nature**,
3. **Wiley**,
4. **American Physical Society** (Az American Physical Societ (magyarul Amerikai Fizikai Társaság) a világ második legnagyobb fizikus szervezete. A Társaság több mint egy tucat tudományos folyóiratot publikál, valamint évente több mint 20 tudományos találkozót szervez.),
5. és az **Mdpi**.

Az ábrán is jól látható, hogy jelenleg az Mdpi, előtte a Springer Nature, az előtt pedig az Elsevier kiadó volt a legnépszerűbb a kiadók listáját.

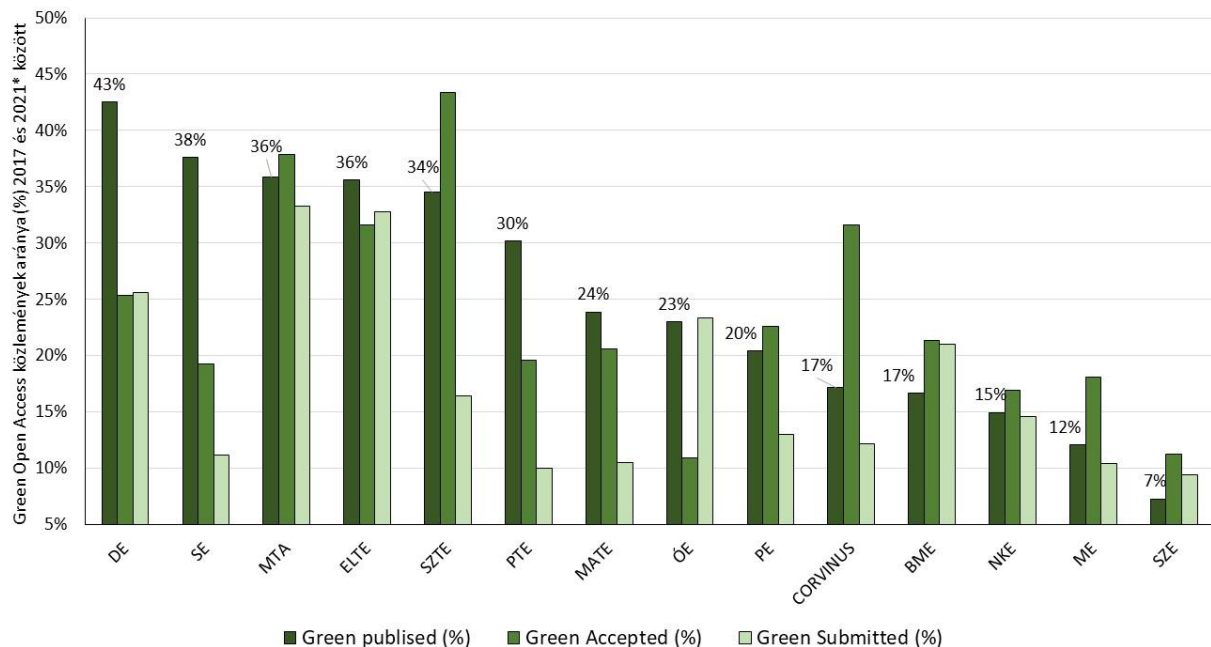

6. ábra: Open Access közlemények aránya intézményenként 2017 és 2021* között

Forrás: Web of Science

Az OA közlemények legnagyobb arányban az MTA (73%), az ELTE (71%) és a DE (68%) intézményeknél volt mérhető (6. ábra). A **Gold OA** esetén -ami az OA része – az ÓE (45%), a MATE (39%) és az NKE (35%) publikációinál volt a legmagasabb.

A **Green OA** (zöld) esetén a publikáció közlésre beadott vagy elfogadott változata elérhetővé válik egy nyílt hozzáférésű publikációs adatbázisban, vagy másnéven repozitóriumban. A cikk a kiadó embargó – ha van ilyen - periódusának lejártá után tekinthető meg. (6-24 hónap) A zöld út ingyenes, és a legtöbb előfizetéses folyóirat standard irányelveinek részét képezi.

7. ábra: Green Open Access közlemények aránya intézményenként 2017 és 2021* között

Forrás: Web of Science

A **Green published** legnagyobb előfordulása a DE (43%), a SE (38%) és az MTA (36%) intézményeknél figyelhető meg (7. ábra). A **Green Access**nél pedig az SZTE (43%), az SE (38%)

és az MTA (36%) arányai emelkednek ki (**1. táblázat**).

A Zöld beküldött (**Green Submitted**) közlemények az MTA (33%), az ELTE (33%) és a DE (26%) intézményeknél volt a legnagyobb arányú.

4. Felhasznált irodalom

1. Görögh Edit - Harangi Gabriella - Karácsony Gyöngyi (2013): Tudás reprezentálása a világhálón, Link: <https://gyires.inf.unideb.hu/GyBITT/27/>
2. Holl András –Bilicsi Erika (2016): Az Open Access és a sárgaköves út, TMT 63. évf. 2016. 9. sz., 340-343. o.

Melléklet

1. táblázat: Egyes magyarországi intézmények publikációinak száma, az Open Access közlemények aránya 2017 és 2021* között

Sorszám	Intézmény rövidített neve	Közlemények száma (db)	Ebből Open Access (%)	Ebből Gold Open Access (%)	Ebből Gold-Hybrid Open Access (%)	Ebből Green published (%)	Ebből Green Accepted (%)	Ebből Green Submitted (%)
1	MTA	15 266	73%	27%	19%	36%	38%	33%
2	SE	7 749	61%	25%	16%	38%	19%	11%
3	ELTE	7 040	71%	28%	19%	36%	32%	33%
4	SZTE	6 616	68%	29%	15%	34%	43%	16%
5	DE	6 424	68%	33%	15%	43%	25%	26%
6	BME	5 099	67%	29%	18%	17%	21%	21%
7	PTE	4 592	61%	26%	16%	30%	20%	10%
8	MATE	1 495	66%	39%	16%	24%	21%	11%
9	PE	1 376	63%	28%	19%	20%	23%	13%
10	CORVINUS	968	59%	25%	18%	17%	32%	12%
11	ME	911	62%	35%	18%	12%	18%	10%
12	ÓE	909	65%	45%	7%	23%	11%	23%
13	SZE	426	60%	33%	15%	7%	11%	9%
14	NKE	254	62%	35%	15%	15%	17%	15%
	Maximum	15 266	73%	45%	19%	43%	43%	33%
	Minimum	254	59%	25%	7%	7%	11%	9%
	Átlag	4 223	65%	31%	16%	25%	24%	17%
	Magyarország	59 125	57%	24%	14%	26%	21%	18%

Forrás: Web of Science

2. táblázat: Leggyakoribb kiadók neve és a megjelent közlemények száma intézményenként 2017 és 2021* között

Leggyakoribb kiadók intézményenként	Összes közlemény esetén	Open Access esetén	Gold Open Access esetén	Gold-Hybrid Open Access esetén	Green publised esetén	Green Accepted esetén	Green Submitted esetén
MTA	1. Elsevier (3475) 2. Springer Nature (2857) 3. Wiley (1107)	1. Springer Nature (2351) 2. Elsevier (2181) 3. Mdpi (870)	1. Springer Nature (1171) 2. Mdpi (868) 3. Elsevier (442)	1. Elsevier (708) 2. Springer Nature (639) 3. Amer Physical Soc (434)	1. Springer Nature (1542) 2. Elsevier (709) 3. Mdpi (639)	1. Springer Nature (1340) 2. Elsevier (1143) 3. Mdpi (413)	1. Springer Nature (1142) 2. Elsevier (876) 3. Amer Physical Soc (696)
SE	1. Elsevier (1445) 2. Springer Nature (1434) 3. Wiley (889)	1. Springer Nature (924) 2. Elsevier (660) 3. Akadémiai Kiado Zrt (460)	1. Springer Nature (480) 2. Mdpi (396) 3. Frontiers Media Sa (290)	1. Akadémiai Kiado Zrt (345) 2. Springer Nature (307) 3. Elsevier (208)	1. Springer Nature (800) 2. Mdpi (381) 3. Frontiers Media Sa (294)	1. Akadémiai Kiado Zrt (288) 2. Springer Nature (255) 3. Elsevier (212)	1. Akadémiai Kiado Zrt (120) 2. Springer Nature (93) 3. Elsevier (85)
ELTE	1. Elsevier (1424) 2. Springer Nature (1386) 3. Wiley (436)	1. Springer Nature (1116) 2. Elsevier (839) 3. Amer Physical Soc (320)	1. Springer Nature (566) 2. Mdpi (297) 3. Frontiers Media Sa (197)	1. Springer Nature (317) 2. Elsevier (296) 3. Amer Physical Soc (228)	1. Springer Nature (753) 2. Elsevier (300) 3. Amer Physical Soc (229)	1. Springer Nature (589) 2. Elsevier (432) 3. Amer Physical Soc (203)	1. Springer Nature (555) 2. Elsevier (330) 3. Amer Physical Soc (300)
SZTE	1. Elsevier (1255) 2. Springer Nature (1017) 3. Mdpi (628)	1. Springer Nature (715) 2. Elsevier (684) 3. Mdpi (627)	1. Mdpi (627) 2. Springer Nature (284) Frontiers Media Sa (227)	1. Elsevier (214) 2. Springer Nature (210) 3. Akadémiai Kiado Zrt (133)	1. Mdpi (540) 2. Springer Nature (452) 3. Frontiers Media Sa (219)	1. Elsevier (438) 2. Springer Nature (437) 3. Mdpi (419)	1. Mdpi (155) 2. Springer Nature (153) 3. Elsevier (93)
DE	1. Elsevier (1180) 2. Springer Nature (1177) 3. Mdpi (625)	1. Springer Nature (869) 2. Elsevier (691) 3. Mdpi (624)	1. Mdpi (620) 2. Springer Nature (510) 3. Frontiers Media Sa (176)	1. Springer Nature (219) 2. Elsevier (191) 3. Amer Physical Soc (165)	1. Springer Nature (674) 2. Mdpi (566) 3. Elsevier (322)	1. Springer Nature (391) 2. Elsevier (332) 3. Amer Physical Soc (149)	1. Springer Nature (420) 2. Elsevier (246) 3. Amer Physical Soc (166)

Leggyakoribb kiadók intézményenként	Összes közlemény esetén	Open Access esetén	Gold Open Access esetén	Gold-Hybrid Open Access esetén	Green published esetén	Green Accepted esetén	Green Submitted esetén
BME	1. Elsevier(1132) 2. Springer Nature (765) 3. Mdpi (451)	1. Elsevier (607) 2. Springer Nature (569) 3. Mdpi (450)	1. Mdpi (447) 2. Budapest Univ Technology Economics (254) 3. Springer Nature (146)	1. Elsevier (296) 2. Springer Nature (269) 3. Wiley (105)	1. Mdpi (224) 2. Springer Nature (180) 3. Elsevier (64)	1. Elsevier (252) 2. Springer Nature (179) 3. Mdpi (116)	1. Amer Physical Soc (177) 2. Springer Nature (173) 3. Elsevier (119)
PTE	1. Elsevier (1182) 2. Springer Nature (681) 3. Wiley (374)	1. Elsevier (501) 2. Springer Nature (492) 3. Mdpi (340)	1. Mdpi (339) 2. Springer Nature (187) 3. Frontiers Media Sa (172)	1. Springer Nature (207) 2. Elsevier (157) 3. Akadémiai Kiado Zrt (136)	1. Springer Nature (316) 2. Mdpi (292) 3. Frontiers Media Sa (169)	1. Akadémiai Kiado Zrt (161) 2. Elsevier (131) 3. Springer Nature (130)	1. Springer Nature (67) 2. Mdpi (64) 3. Elsevier (49)
MATE	1. Elsevier (289) 2. Mdpi (211) 3. Springer Nature (207)	1. Mdpi (211) 2. Springer Nature (143) 3. Elsevier (123)	1. Mdpi (208) 2. Springer Nature (33) 3. Czestochowa Univ Technology (21)	1. Springer Nature (85) 2. Elsevier (56) 3. Akadémiai Kiado Zrt (42)	1. Mdpi (129) 2. Springer Nature (76) 3. Elsevier (23)	1. Akadémiai Kiado Zrt (55) 2. Elsevier (51) 3. Mdpi (50)	1. Mdpi (41) 2. Springer Nature (17) 3. Elsevier (11)
PE	1. Elsevier (408) 2. Springer Nature (211) 3. Mdpi (129)	1. Elsevier (222) 2. Springer Nature (138) 3. Mdpi (129)	1. Mdpi (127) 2. Elsevier (28) 3. Springer Nature (27)	1. Elsevier (117) 2. Springer Nature (84) 3. Wiley (23)	1. Mdpi (73) 2. Springer Nature (50) 3. Elsevier (39)	1. Elsevier (93) 2. Springer Nature (35) 3. Wiley (31)	1. Mdpi (29) 2. Elsevier (27) 3. Springer Nature (22)
CORVINUS	1. Elsevier (160) 2. Springer Nature (137) 3. Taylor & Francis (98)	1. Springer Nature (103) 2. Elsevier (80) 3. Mdpi (76)	1. Mdpi (75) 2. Corvinus Univ Budapest, Doctoral Sch Sociology (38) 3. Springer Nature (17)	1. Springer Nature (59) 2. Elsevier (33) 3. Wiley (22)	1. Springer Nature (57) 2. Mdpi (34) 3. Wiley (13)	1. Springer Nature (63) 2. Elsevier (40) 3. Corvinus Univ Budapest, Doctoral Sch Sociology (37)	1. Elsevier (26) 2. Springer Nature (23) 3. Taylor & Francis (11)

Leggyakoribb kiadók intézményenként	Összes közlemény esetén	Open Access esetén	Gold Open Access esetén	Gold-Hybrid Open Access esetén	Green published esetén	Green Accepted esetén	Green Submitted esetén
ME	1. Elsevier (199) 2. Springer Nature (137) 3. Mdpi (106)	1. Elsevier (199) 2. Springer Nature (137) 3. Mdpi (106)	1. Mdpi (104) 2. Elsevier (94) 3. Springer Nature (87)	1. Springer Nature (73) 2. Elsevier (53) 3. Akadémiai Kiadó Zrt (16)	1. Mdpi (39) 2. Springer Nature (17) 3. Elsevier (16)	1. Elsevier (35) 2. Mdpi (27) 3. Centre Economic & Regional Studies, Hungarian Acad Sci, Inst Regional Stud (14)	1. Mdpi (19) 2. Elsevier (9) 3. Polska Akad Nauk (7)
ÓE	1. Mdpi (159) 2. Elsevier (157) 3. Budapest Tech (115)	1. Mdpi (159) 2. Elsevier (72) 3. Springer Nature (50)	1. Mdpi (157) 2. Croatian Interdisciplinary Soc (45) 3. Hong Kong Polytechnic Univ, Dept Civil & Structural Eng (29)	1. Elsevier (28) 2. Springer Nature (19) 3. Amer Chemical Soc (3)	1. Mdpi (76) 2. Croatian Interdisciplinary Soc (43) 3. Hong Kong Polytechnic Univ, Dept Civil & Structural Eng (23)	1. Elsevier (22) 2. Mdpi (17) 3. Springer Nature (13)	1. Croatian Interdisciplinary Soc (41) 2. Mdpi (39) 3. Elsevier (27)
SZE	1. Elsevier (65) 2. Mdpi (42) 3. Budapest Tech (32)	1. Mdpi (42) 2. Elsevier (29) 3. Springer Nature (21)	1. Mdpi (39) 2. Budapest Univ Technology Economics (17) 3. Inst Soc Transformation (8)	1. Centre Economic & Regional Studies, Hungarian Acad Sci, Inst Regional Stud (19) 2. Springer Nature (14) 3. Elsevier (13)	1. Mdpi (9) 2. Springer Nature (6) 3. Wiley-Hindawi (6)	1. Centre Economic & Regional Studies, Hungarian Acad Sci, Inst Regional Stud (15) 2. Akadémiai Kiadó Zrt (8) 3. UNIV PANNONIA (7)	1. Wiley-Hindawi (6) 2. Mdpi (5) 3. Amer Physical Soc (4)
NKE	1. Springer Nature (32) 2. Mdpi (28) 3. Elsevier (26)	1. Mdpi (28) 2. Springer Nature (23) 3. Elsevier (17)	1. Mdpi (28) 2. Frontiers Media Sa (7) 3. Budapest Univ Technology Economics (5)	1. Elsevier (14) 2. Springer Nature (12) 3. Wiley (5)	1. Mdpi (9) 2. Springer Nature (7) 3. Frontiers Media Sa (5)	1. Mdpi (8) 2. Springer Nature (8) 3. Elsevier (6)	1. Springer Nature (8) 2. Mdpi (4) 3. Oxford Univ Press (4)

Leggyakoribb kiadók intézményenként	Összes közlemény esetén	Open Access esetén	Gold Open Access esetén	Gold-Hybrid Open Access esetén	Green publised esetén	Green Accepted esetén	Green Submitted esetén
Magyarország	1. Elsevier (10821) 2. Springer Nature (8348) 3. Wiley (4200)	1. Springer Nature (5883) 2. Elsevier (5609) 3. Mdpi (3634)	1. Mdpi (3614) 2. Springer Nature (2428) 3. Frontiers Media Sa (1082)	1. Springer Nature (2114) 2. Elsevier (2005) 3. Wiley (914)	1. Springer Nature (3622) 2. Mdpi (2556) 3. Elsevier (1616)	1. Springer Nature (2255) 2. Elsevier (2244) 3. Mdpi (1029)	1. Springer Nature (1859) 2. Elsevier (1483) 3. Amer Physical Soc (934)

Forrás: Web of Science

3. táblázat: Magyar vonatkozású közlemények tudományterületi megoszlása 2017 és 2021 között

Sor-szám	Tudományterület	Közlemények száma (db) I.	Ebből Open Access közlemények száma (db) II.	Arány III.=II./I.
1	Biochemistry Molecular Biology	2 246	1 585	71%
2	Chemistry Multidisciplinary	2 059	1 551	75%
3	Multidisciplinary Sciences	1 990	1 917	96%
4	Mathematics	1 920	1 340	70%
5	Environmental Sciences	1 829	1 307	71%
6	Oncology	1 778	952	54%
7	Materials Science Multidisciplinary	1 765	1 173	66%
8	Astronomy Astrophysics	1 742	1 654	95%
9	Medicine General Internal	1 722	1 471	85%
10	Neurosciences	1 674	875	52%
11	Chemistry Physical	1 645	986	60%
12	Pharmacology Pharmacy	1 508	832	55%
13	Physics Particles Fields	1 476	1 429	97%
14	Cardiac Cardiovascular Systems	1 322	639	48%
15	Physics Applied	1 171	852	73%
16	Economics	1 145	597	52%
17	Clinical Neurology	1 104	449	41%
18	Mathematics Applied	961	668	70%
19	Plant Sciences	936	618	66%
20	Immunology	931	501	54%
21	Chemistry Analytical	858	462	54%
22	Psychiatry	845	383	45%
23	Cell Biology	804	599	75%
24	Ecology	795	606	76%
25	Physics Nuclear	788	688	87%
26	Veterinary Sciences	776	323	42%
27	Health Care Sciences Services	757	359	47%
28	Physics Multidisciplinary	755	651	86%
29	Engineering Chemical	740	450	61%
30	Public Environmental Occupational Health	728	489	67%
31	Physics Atomic Molecular Chemical	713	434	61%
32	Zoology	693	281	41%
33	Health Policy Services	689	297	43%
34	Endocrinology Metabolism	674	355	53%
35	Microbiology	668	511	76%
36	Engineering Electrical Electronic	648	415	64%
37	Geosciences Multidisciplinary	636	387	61%
38	Engineering Multidisciplinary	605	344	57%

Sor-szám	Tudományterület	Közlemények száma (db) I.	Ebből Open Access közlemények száma (db) II.	Arány III.=II./I.
39	Physics Condensed Matter	604	424	70%
40	Radiology Nuclear Medicine Medical Imaging	596	316	53%
41	Surgery	577	287	50%
42	Food Science Technology	571	348	61%
43	Genetics Heredity	570	365	64%
44	Biology	566	434	77%
45	Hematology	565	244	43%
46	Energy Fuels	535	342	64%
47	Nuclear Science Technology	534	265	50%
48	Instruments Instrumentation	529	328	62%
49	Nanoscience Nanotechnology	525	348	66%
50	Gastroenterology Hepatology	522	269	52%
51	Medicine Research Experimental	516	361	70%
52	Green Sustainable Science Technology	507	401	79%
53	Environmental Studies	505	406	80%
54	Peripheral Vascular Disease	502	221	44%
55	Chemistry Organic	491	192	39%
56	Geography	490	388	79%
57	Chemistry Medicinal	468	249	53%
58	Biophysics	465	226	49%
59	Political Science	458	204	45%
60	Rheumatology	458	303	66%
61	Physiology	454	292	64%
62	Respiratory System	445	224	50%
63	Engineering Mechanical	433	254	59%
64	Optics	426	274	64%
65	Biotechnology Applied Microbiology	423	289	68%
66	Nutrition Dietetics	419	310	74%
67	Pathology	405	166	41%
68	Polymer Science	401	286	71%
69	Metallurgy Metallurgical Engineering	399	242	61%
70	Chemistry Inorganic Nuclear	397	187	47%
71	Physics Fluids Plasmas	393	276	70%
72	Engineering Civil	389	234	60%
73	Mechanics	383	224	58%
74	Meteorology Atmospheric Sciences	381	293	77%
75	Dermatology	375	238	63%
76	Biochemical Research Methods	367	205	56%
77	Computer Science Information Systems	363	276	76%
78	Computer Science Interdisciplinary Applications	362	187	52%

Sor-szám	Tudományterület	Közlemények száma (db) I.	Ebből Open Access közlemények száma (db) II.	Arány III.=II./I.
79	History	362	94	26%
80	Computer Science Theory Methods	342	237	69%
81	Infectious Diseases	342	214	63%
82	Ophthalmology	335	146	44%
83	Transplantation	318	57	18%
84	Water Resources	318	217	68%
85	Psychology Experimental	316	180	57%
86	Urology Nephrology	314	122	39%
87	Thermodynamics	312	174	56%
88	Management	311	182	59%
89	Pediatrics	310	138	45%
90	Language Linguistics	304	105	35%
91	Toxicology	303	153	50%
92	Geochemistry Geophysics	299	183	61%
93	Psychology Multidisciplinary	296	210	71%
94	Telecommunications	294	203	69%
95	Physics Mathematical	293	243	83%
96	Social Sciences Interdisciplinary	288	211	73%
97	Mathematics Interdisciplinary Applications	284	173	61%
98	Agronomy	282	188	67%
99	Behavioral Sciences	282	152	54%
100	Education Educational Research	280	114	41%
101	Biodiversity Conservation	272	210	77%
102	Linguistics	263	132	50%
103	Evolutionary Biology	258	196	76%
104	Agriculture Dairy Animal Science	254	161	63%
105	Statistics Probability	254	176	69%
106	Geography Physical	252	136	54%
107	Sociology	250	130	52%
108	Chemistry Applied	248	89	36%
109	Obstetrics Gynecology	247	96	39%
110	Engineering Environmental	236	110	47%
111	Computer Science Artificial Intelligence	235	116	49%
112	Entomology	224	129	58%
113	Operations Research Management Science	223	148	66%
114	Computer Science Software Engineering	210	130	62%
115	Information Science Library Science	208	86	41%
116	Public Administration	207	51	25%
117	Forestry	204	153	75%
118	Philosophy	197	72	37%

Sor-szám	Tudományterület	Közlemények száma (db) I.	Ebből Open Access közlemények száma (db) II.	Arány III.=II./I.
119	Humanities Multidisciplinary	194	72	37%
120	Hospitality Leisure Sport Tourism	191	44	23%
121	Crystallography	187	133	71%
122	Marine Freshwater Biology	187	106	57%
123	Psychology Clinical	187	105	56%
124	Electrochemistry	185	106	57%
125	Engineering Manufacturing	185	88	48%
126	Psychology	182	87	48%
127	Substance Abuse	182	117	64%
128	Automation Control Systems	173	83	48%
129	Mycology	172	90	52%
130	Business	168	96	57%
131	Dentistry Oral Surgery Medicine	167	81	49%
132	Allergy	164	94	57%
133	Virology	162	130	80%
134	Law	161	53	33%
135	Materials Science Coatings Films	155	72	46%
136	Engineering Biomedical	151	79	52%
137	Area Studies	144	35	24%
138	Mathematical Computational Biology	144	111	77%
139	Geriatrics Gerontology	143	121	85%
140	Construction Building Technology	142	54	38%
141	International Relations	141	56	40%
142	Reproductive Biology	139	47	34%
143	Paleontology	136	51	38%
144	Critical Care Medicine	135	58	43%
145	Spectroscopy	133	64	48%
146	Sport Sciences	131	57	44%
147	Orthopedics	128	68	53%
148	Parasitology	128	86	67%
149	Psychology Biological	127	61	48%
150	Agriculture Multidisciplinary	126	87	69%
151	Materials Science Composites	119	95	80%
152	Nursing	118	75	64%
153	Archaeology	115	49	43%
154	Anthropology	111	40	36%
155	Religion	111	29	26%
156	Communication	109	54	50%
157	Remote Sensing	109	86	79%
158	Psychology Developmental	107	65	61%

Sor-szám	Tudományterület	Közlemények száma (db) I.	Ebből Open Access közlemények száma (db) II.	Arány III.=II./I.
159	Soil Science	107	50	47%
160	Engineering Industrial	101	55	54%
161	Psychology Social	101	50	50%
162	Business Finance	100	59	59%
163	Transportation Science Technology	99	70	71%
164	Literature	97	27	28%
165	Anesthesiology	93	55	59%
166	History Philosophy Of Science	92	49	53%
167	Quantum Science Technology	89	80	90%
168	Fisheries	88	44	50%
169	Horticulture	86	36	42%
170	Computer Science Cybernetics	84	68	81%
171	Imaging Science Photographic Technology	83	66	80%
172	Acoustics	81	46	57%
173	Materials Science Ceramics	81	34	42%
174	Mineralogy	80	55	69%
175	Materials Science Paper Wood	79	42	53%
176	Developmental Biology	76	56	74%
177	Anatomy Morphology	75	43	57%
178	Regional Urban Planning	74	38	51%
179	Rehabilitation	74	27	36%
180	Materials Science Biomaterials	73	37	51%
181	Music	70	30	43%
182	Materials Science Characterization Testing	69	32	46%
183	Agricultural Economics Policy	68	47	69%
184	Geology	68	39	57%
185	Urban Studies	67	35	52%
186	Education Scientific Disciplines	66	33	50%
187	Emergency Medicine	65	41	63%
188	Literature Romance	65	0	0%
189	Ornithology	65	34	52%
190	Social Sciences Mathematical Methods	62	41	66%
191	Ethnic Studies	58	0	0%
192	Medical Laboratory Technology	58	28	48%
193	Integrative Complementary Medicine	57	34	60%
194	Otorhinolaryngology	57	0	0%
195	Tropical Medicine	54	49	91%
196	Agricultural Engineering	53	0	0%
197	Neuroimaging	53	38	72%
198	Medicine Legal	51	0	0%

Sor-szám	Tudományterület	Közlemények száma (db) I.	Ebből Open Access közlemények száma (db) II.	Arány III.=II./I.
199	Logic	50	0	0%
200	Social Issues	50	28	56%
	Összesen (egy közlemény több tudományterületen is szerepelhet)	82 960	51 506	62%

Forrás: Web of Science